

CHUYÊN ĐỀ BỒI DƯỠNG HSG TOÁN 7

PHẦN ĐẠI SỐ

Chuyên đề 1: Các bài toán thực hiện phép tính:

1. Các kiến thức vận dụng:

- Tính chất của phép cộng, phép nhân
- Các phép toán về lũy thừa:

$$a^n = \underbrace{a.a\dots a}_n; \quad a^m.a^n = a^{m+n}; \quad a^m : a^n = a^{m-n} \quad (a \neq 0, m \geq n)$$

$$(a^m)^n = a^{m.n}; \quad (a.b)^n = a^n . b^n; \quad \left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \quad (b \neq 0)$$

2. Một số bài toán:

Bài 1: a) Tính tổng: $1 + 2 + 3 + \dots + n$, $1 + 3 + 5 + \dots + (2n - 1)$

b) Tính tổng: $1.2 + 2.3 + 3.4 + \dots + n.(n+1)$

$$1.2.3 + 2.3.4 + 3.4.5 + \dots + n(n+1)(n+2)$$

Với n là số tự nhiên khác không.

HD: a) $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2n-1) = n^2$$

b) $1.2 + 2.3 + 3.4 + \dots + n(n+1)$

$$= [1.2.(3-0) + 2.3.(4-1) + 3.4.(5-2) + \dots + n(n+1)((n+2)-(n-1))]: 3$$

$$= [1.2.3 - 1.2.3 + 2.3.4 - 2.3.4 + \dots + n(n+1)(n+2)]: 3$$

$$= \frac{n(n+1)(n+2)}{3}$$

$$1.2.3 + 2.3.4 + 3.4.5 + \dots + n(n+1)(n+2)$$

$$= [1.2.3(4-0) + 2.3.4(5-1) + 3.4.5(6-2) + \dots + n(n+1)(n+2)((n+3)-(n-1))]: 4$$

$$= \frac{n(n+1)(n+2)(n+3)}{4}$$

Tổng quát:

Bài 2: a) Tính tổng: $S = 1 + a + a^2 + \dots + a^n$

$$b) \text{ Tính tổng: } A = \frac{c}{a_1.a_2} + \frac{c}{a_2.a_3} + \dots + \frac{c}{a_{n-1}.a_n} \text{ với } a_2 - a_1 = a_3 - a_2 = \dots$$

$$= a_n - a_{n-1} = k$$

$$\text{HD: a) } S = 1 + a + a^2 + \dots + a^n \Rightarrow aS = a + a^2 + \dots + a^n + a^{n+1}$$

$$\text{Ta có: } aS - S = a^{n+1} - 1 \Rightarrow (a-1)S = a^{n+1} - 1$$

$$\text{Nếu } a = 1 \Rightarrow S = n$$

$$\text{Nếu } a \text{ khác } 1, \text{ suy ra } S = \frac{a^{n+1} - 1}{a - 1}$$

$$b) \text{ Áp dụng } \frac{c}{a.b} = \frac{c}{k} \left(\frac{1}{a} - \frac{1}{b} \right) \text{ với } b - a = k$$

$$\begin{aligned} \text{Ta có : } A &= \frac{c}{k} \left(\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} \right) + \frac{c}{k} \left(\frac{1}{a_2} - \frac{1}{a_3} \right) + \dots + \frac{c}{k} \left(\frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n} \right) \\ &= \frac{c}{k} \left(\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_2} - \frac{1}{a_3} + \dots + \frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n} \right) \\ &= \frac{c}{k} \left(\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_n} \right) \end{aligned}$$

Bài 3 : a) Tính tổng : $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2$

b) Tính tổng : $1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3$

HD : a) $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = n(n+1)(2n+1) : 6$

b) $1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3 = (n(n+1) : 2)^2$

Bài 3: Thực hiện phép tính:

$$\text{a) } A = \left(\frac{1}{4.9} + \frac{1}{9.14} + \frac{1}{14.19} + \dots + \frac{1}{44.49} \right) \frac{1-3-5-7-\dots-49}{89}$$

$$\text{b) } B = \frac{2^{12} \cdot 3^5 - 4^6 \cdot 9^2}{(2^2 \cdot 3)^6 + 8^4 \cdot 3^5} - \frac{5^{10} \cdot 7^3 - 25^5 \cdot 49^2}{(125 \cdot 7)^3 + 5^9 \cdot 14^3}$$

$$\text{HD : } A = \frac{-9}{28} ; B = \frac{7}{2}$$

$$\text{Bài 4: } 1, \text{ Tính: } P = \frac{\frac{1}{2003} + \frac{1}{2004} - \frac{1}{2005}}{\frac{5}{2003} + \frac{5}{2004} - \frac{5}{2005}} - \frac{\frac{2}{2002} + \frac{2}{2003} - \frac{2}{2004}}{\frac{3}{2002} + \frac{3}{2003} - \frac{3}{2004}}$$

2, Biết: $13 + 23 + \dots + 103 = 3025$.

Tính: $S = 23 + 43 + 63 + \dots + 203$

$$\text{Bài 5: a) Tính } A = \left(\frac{1,5 + 1 - 0,75}{2,5 + \frac{5}{3} - 1,25} + \frac{0,375 - 0,3 + \frac{3}{11} + \frac{3}{12}}{-0,625 + 0,5 - \frac{5}{11} - \frac{5}{12}} \right) : \frac{1890}{2005} + 115$$

$$\text{b) Cho } B = \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \frac{1}{3^3} + \frac{1}{3^4} + \dots + \frac{1}{3^{2004}} + \frac{1}{3^{2005}}$$

Chứng minh rằng $B < \frac{1}{2}$.

$$\text{Bài 6: a) Tính : } \frac{\left(13\frac{1}{4} - 2\frac{5}{27} - 10\frac{5}{6} \right) \cdot 230\frac{1}{25} + 46\frac{3}{4}}{\left(1\frac{3}{10} + \frac{10}{3} \right) : \left(12\frac{1}{3} - 14\frac{2}{7} \right)}$$

$$\text{b) Tính } P = \frac{\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2012}}{\frac{2011}{1} + \frac{2010}{2} + \frac{2009}{3} + \dots + \frac{1}{2011}}$$

HD: Nhận thấy $2011 + 1 = 2010 + 2 = \dots$

$$\begin{aligned} \Rightarrow MS &= 1 + \frac{2012}{1} + 1 + \frac{2010}{2} + \dots + 1 + \frac{1}{2011} - 2011 \\ &= 2012 + \frac{2012}{2} + \dots + \frac{2012}{2011} - 2011 = 2012 \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2012} \right) \end{aligned}$$

$$\text{c) } A = \frac{(1 + 2 + 3 + \dots + 99 + 100) \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} - \frac{1}{7} - \frac{1}{9} \right) (63.1,2 - 21.3,6)}{1 - 2 + 3 - 4 + \dots + 99 - 100}$$

Bài 7: a) Tính giá trị của biểu thức:

$$A = \left[\frac{1 \frac{11}{31} \cdot 4 \frac{3}{7} - \left(15 - 6 \frac{1}{3} \cdot \frac{2}{19} \right)}{4 \frac{5}{6} + \frac{1}{6} \left(12 - 5 \frac{1}{3} \right)} \cdot \left(-1 \frac{14}{93} \right) \right] \cdot \frac{31}{50}$$

$$\text{b) Chứng tỏ rằng: } B = 1 - \frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2} - \frac{1}{3^2} - \dots - \frac{1}{2004^2} > \frac{1}{2004}$$

Bài 8: a) Tính giá trị của biểu thức:

$$A = \frac{\left(81,624 : 4 \frac{4}{3} - 4,505 \right)^2 + 125 \frac{3}{4}}{\left\{ \left[\left(\frac{11}{25} \right)^2 : 0,88 + 3,53 \right]^2 - (2,75)^2 \right\} : \frac{13}{25}}$$

b) Chứng minh rằng tổng:

$$S = \frac{1}{2^2} - \frac{1}{2^4} + \frac{1}{2^6} - \dots + \frac{1}{2^{4n-2}} - \frac{1}{2^{4n}} + \dots + \frac{1}{2^{2002}} - \frac{1}{2^{2004}} < 0,2$$

Chuyên đề 2: Bài toán về tính chất của dãy tỉ số bằng nhau

1. Kiến thức vận dụng:

$$- \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Leftrightarrow a.d = b.c$$

- Nếu $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{e}{f}$ thì $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{e}{f} = \frac{a \pm b \pm e}{b \pm d \pm f}$ với gt các tỉ số đều có nghĩa

- Có $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{e}{f} = k$ Thì $a = bk, c = dk, e = fk$

2. Bài tập vận dụng

Dạng 1 Vận dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau để chứng minh đẳng thức

Bài 1: Cho $\frac{a}{c} = \frac{c}{b}$. Chứng minh rằng: $\frac{a^2 + c^2}{b^2 + c^2} = \frac{a}{b}$

HD: Từ $\frac{a}{c} = \frac{c}{b}$ suy ra $c^2 = a.b$

$$\begin{aligned} \text{khi đó } \frac{a^2 + c^2}{b^2 + c^2} &= \frac{a^2 + a.b}{b^2 + a.b} \\ &= \frac{a(a+b)}{b(a+b)} = \frac{a}{b} \end{aligned}$$

Bài 2: Cho $a, b, c \in \mathbb{R}$ và $a, b, c \neq 0$ thỏa mãn $b^2 = ac$. Chứng minh rằng:

$$\frac{a}{c} = \frac{(a + 2012b)^2}{(b + 2012c)^2}$$

HD: Ta có $(a + 2012b)^2 = a^2 + 2.2012.ab + 2012^2.b^2 = a^2 + 2.2012.ab + 2012^2.ac$

$$= a(a + 2.2012.b + 2012^2.c)$$

$$(b + 2012c)^2 = b^2 + 2.2012.bc + 2012^2.c^2 = ac + 2.2012.bc + 2012^2.c^2$$

$$= c(a + 2.2012.b + 2012^2.c)$$

$$= c(a + 2.2012.b + 2012^2.c)$$

$$\text{Suy ra : } \frac{a}{c} = \frac{(a + 2012b)^2}{(b + 2012c)^2}$$

Bài 3: Chứng minh rằng nếu $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ thì $\frac{5a + 3b}{5a - 3b} = \frac{5c + 3d}{5c - 3d}$

HD : Đặt $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k \Rightarrow a = kb, c = kd$.

$$\text{Suy ra : } \frac{5a + 3b}{5a - 3b} = \frac{b(5k + 3)}{b(5k - 3)} = \frac{5k + 3}{5k - 3} \quad \text{và} \quad \frac{5c + 3d}{5c - 3d} = \frac{d(5k + 3)}{d(5k - 3)} = \frac{5k + 3}{5k - 3}$$

$$\text{Vậy } \frac{5a + 3b}{5a - 3b} = \frac{5c + 3d}{5c - 3d}$$

Bài 4: Biết $\frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2} = \frac{ab}{cd}$ với $a, b, c, d \neq 0$ Chứng minh rằng :

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \quad \text{hoặc} \quad \frac{a}{b} = \frac{d}{c}$$

$$\text{HD : Ta có } \frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2} = \frac{ab}{cd} = \frac{2ab}{2cd} = \frac{a^2 + 2ab + b^2}{c^2 + 2cd + d^2} = \frac{(a+b)^2}{(c+d)^2} = \left(\frac{a+b}{c+d}\right)^2 \quad (1)$$

$$\frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2} = \frac{ab}{cd} = \frac{2ab}{2cd} = \frac{a^2 - 2ab + b^2}{c^2 - 2cd + d^2} = \frac{(a-b)^2}{(c-d)^2} = \left(\frac{a-b}{c-d}\right)^2 \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2) suy ra : } \left(\frac{a+b}{c+d}\right)^2 = \left(\frac{a-b}{c-d}\right)^2 \Rightarrow \begin{cases} \frac{a+b}{c+d} = \frac{a-b}{c-d} \\ \frac{a+b}{c+d} = \frac{b-a}{d-c} \end{cases}$$

Xét 2 TH đi đến đpcm

Bài 5 : Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng:

$$\frac{ab}{cd} = \frac{a^2 - b^2}{c^2 - d^2} \quad \text{và} \quad \left(\frac{a+b}{c+d}\right)^2 = \frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2}$$

HD : Xuất phát từ $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ biến đổi theo các

$$\text{hướng làm xuất hiện } \frac{ab}{cd} = \frac{a^2 - b^2}{c^2 - d^2} = \frac{a^2}{c^2} = \frac{c^2}{d^2} = \frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2} = \left(\frac{a+b}{c+d}\right)^2$$

Bài 6 : Cho dãy tỉ số bằng nhau:

$$\frac{2a+b+c+d}{a} = \frac{a+2b+c+d}{b} = \frac{a+b+2c+d}{c} = \frac{a+b+c+2d}{d}$$

$$\text{Tính } M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{c+d}{a+b} + \frac{d+a}{b+c}$$

$$\text{HD : Từ } \frac{2a+b+c+d}{a} = \frac{a+2b+c+d}{b} = \frac{a+b+2c+d}{c} = \frac{a+b+c+2d}{d}$$

$$\begin{aligned} \text{Suy ra} & \quad : \\ \frac{2a+b+c+d}{a} - 1 &= \frac{a+2b+c+d}{b} - 1 = \frac{a+b+2c+d}{c} - 1 = \frac{a+b+c+2d}{d} - 1 \\ \Rightarrow \frac{a+b+c+d}{a} &= \frac{a+b+c+d}{b} = \frac{a+b+c+d}{c} = \frac{a+b+c+d}{d} \end{aligned}$$

$$\text{Nếu } a + b + c + d = 0 \Rightarrow a + b = -(c+d); (b+c) = -(a+d)$$

$$\Rightarrow M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{c+d}{a+b} + \frac{d+a}{b+c} = -4$$

$$\text{Nếu } a + b + c + d \neq 0 \Rightarrow a = b = c = d \Rightarrow M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{c+d}{a+b} + \frac{d+a}{b+c} =$$

4

Bài 7 : a) Chứng minh rằng:

$$\text{Nếu } \frac{x}{a+2b+c} = \frac{y}{2a+b-c} = \frac{z}{4a-4b+c}$$

$$\text{Thì } \frac{a}{x+2y+z} = \frac{b}{2x+y-z} = \frac{c}{4x-4y+z}$$

$$\text{b) Cho: } \frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} \text{ . Chứng minh: } \left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 = \frac{a}{d}$$

HD : a) Từ $\frac{x}{a+2b+c} = \frac{y}{2a+b-c} = \frac{z}{4a-4b+c}$

$$\Rightarrow \frac{a+2b+c}{x} = \frac{2a+b-c}{y} = \frac{4a-4b+c}{z}$$

$$\Rightarrow \frac{a+2b+c}{x} = \frac{2(2a+b-c)}{2y} = \frac{4a-4b+c}{z} = \frac{a}{x+2y+z} \quad (1)$$

$$\frac{2(a+2b+c)}{2x} = \frac{(2a+b-c)}{y} = \frac{4a-4b+c}{z} = \frac{b}{2x+y+z} \quad (2)$$

$$\frac{4(a+2b+c)}{4x} = \frac{4(2a+b-c)}{4y} = \frac{4a-4b+c}{z} = \frac{c}{4x-4y+z} \quad (3)$$

Từ (1);(2) và (3) suy ra : $\frac{a}{x+2y+z} = \frac{b}{2x+y-z} = \frac{c}{4x-4y+z}$

Bài 8: Cho $\frac{x}{y+z+t} = \frac{y}{z+t+x} = \frac{z}{t+x+y} = \frac{t}{x+y+z}$

chứng minh rằng biểu thức sau có giá trị nguyên.

$$P = \frac{x+y}{z+t} + \frac{y+z}{t+x} + \frac{z+t}{x+y} + \frac{t+x}{y+z}$$

HD

Từ

$$\frac{x}{y+z+t} = \frac{y}{z+t+x} = \frac{z}{t+x+y} = \frac{t}{x+y+z}$$

\Rightarrow

$$\frac{y+z+t}{x} = \frac{z+t+x}{y} = \frac{t+x+y}{z} = \frac{x+y+z}{t}$$

$$\Rightarrow \frac{y+z+t}{x} + 1 = \frac{z+t+x}{y} + 1 = \frac{t+x+y}{z} + 1 = \frac{x+y+z}{t} + 1$$

$$\Rightarrow \frac{x+y+z+t}{x} = \frac{z+t+x+y}{y} = \frac{t+x+y+z}{z} = \frac{x+y+z+t}{t}$$

Nếu $x + y + z + t = 0$ thì $P = -4$

Nếu $x + y + z + t \neq 0$ thì $x = y = z = t \Rightarrow P = 4$

Bài 9 : Cho 3 số x, y, z khác 0 thỏa mãn điều kiện :

$$\frac{y+z-x}{x} = \frac{z+x-y}{y} = \frac{x+y-z}{z}$$

Hãy tính giá trị của biểu thức : $B = \left(1 + \frac{x}{y}\right) \left(1 + \frac{y}{z}\right) \left(1 + \frac{z}{x}\right)$

Bài 10 : a) Cho các số a, b, c, d khác 0 . Tính

$$T = x^{2011} + y^{2011} + z^{2011} + t^{2011}$$

$$\frac{x^{2010} + y^{2010} + z^{2010} + t^{2010}}{a^2 + b^2 + c^2 + d^2} = \frac{x^{2010}}{a^2} + \frac{y^{2010}}{b^2} + \frac{z^{2010}}{c^2} + \frac{t^{2010}}{d^2}$$

mãn:

b) Tìm số tự nhiên M nhỏ nhất có 4 chữ số thỏa mãn điều kiện:
 $M = a + b = c + d = e + f$

Biết a, b, c, d, e, f thuộc tập \mathbb{N}^* và $\frac{a}{b} = \frac{14}{22}; \frac{c}{d} = \frac{11}{13}; \frac{e}{f} = \frac{13}{17}$

c) Cho 3 số a, b, c thỏa mãn : $\frac{a}{2009} = \frac{b}{2010} = \frac{c}{2011}$.

Tính giá trị của biểu thức : $M = 4(a - b)(b - c) - (c - a)^2$

Một số bài tương tự

Bài 11: Cho dãy tỉ số bằng nhau:

$$\frac{2012a+b+c+d}{a} = \frac{a+2012b+c+d}{b} = \frac{a+b+2012c+d}{c} = \frac{a+b+c+2012d}{d}$$

Tính $M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{c+d}{a+b} + \frac{d+a}{b+c}$

Bài 12: Cho 3 số x, y, z, t khác 0 thỏa mãn điều kiện :

$$\frac{y+z+t-nx}{x} = \frac{z+t+x-ny}{y} = \frac{t+x+y-nz}{z} = \frac{x+y+z-nt}{t} \quad (n \text{ là số tự}$$

nhiên)

và $x + y + z + t = 2012$. Tính giá trị của biểu thức $P = x + 2y - 3z + t$

Dạng 2 : Vận dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau để tìm x, y, z, \dots

Bài 1: Tìm cặp số $(x; y)$ biết : $\frac{1+3y}{12} = \frac{1+5y}{5x} = \frac{1+7y}{4x}$

HD : Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{1+3y}{12} = \frac{1+5y}{5x} = \frac{1+7y}{4x} = \frac{1+7y-1-5y}{4x-5x} = \frac{2y}{-x} = \frac{1+5y-1-3y}{5x-12} = \frac{2y}{5x-12}$$

$$\Rightarrow \frac{2y}{-x} = \frac{2y}{5x-12} \text{ với } y = 0 \text{ thay vào không thỏa mãn}$$

Nếu y khác 0

$$\Rightarrow -x = 5x - 12$$

$\Rightarrow x = 2$. Thay $x = 2$ vào trên ta được:

$$\frac{1+3y}{12} = \frac{2y}{-2} = -y \Rightarrow 1+3y = -12y \Rightarrow 1 = -15y \Rightarrow y = \frac{-1}{15}$$

Vậy $x = 2, y = \frac{-1}{15}$ thỏa mãn đề bài

Bài 3 : Cho $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{a}$ và $a + b + c \neq 0; a = 2012$.

Tính b, c .

HD : từ $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{a} = \frac{a+b+c}{a+b+c} = 1 \Rightarrow a = b = c = 2012$

Bài 4 : Tìm các số x,y,z biết : $\frac{y+x+1}{x} = \frac{x+z+2}{y} = \frac{x+y-3}{z} = \frac{1}{x+y+z}$

HD: Áp dụng t/c dãy tỉ số bằng nhau:

$$\frac{y+x+1}{x} = \frac{x+z+2}{y} = \frac{x+y-3}{z} = \frac{2(x+y+z)}{(x+y+z)} = 2 = \frac{1}{x+y+z} \text{ (vì } x+y+z \neq 0)$$

Suy ra : $x + y + z = 0,5$ từ đó tìm được x, y, z

Bài 5 : Tìm x, biết rằng: $\frac{1+2y}{18} = \frac{1+4y}{24} = \frac{1+6y}{6x}$

HD : **Từ**

$$\frac{1+2y}{18} = \frac{1+4y}{24} = \frac{1+6y}{6x} = \frac{2(1+2y) - (1+4y)}{2 \cdot 18 - 24} = \frac{1+2y+1+4y - (1+6y)}{18+24-6x}$$

Suy ra : $\frac{1}{6} = \frac{1}{6x} \Rightarrow x = 1$

Bài 6: Tìm x, y, z biết: $\frac{x}{z+y+1} = \frac{y}{x+z+1} = \frac{z}{x+y-2} = x+y+z$ (x, y, z $\neq 0$)

HD : Từ $\frac{x}{z+y+1} = \frac{y}{x+z+1} = \frac{z}{x+y-2} = x+y+z = \frac{x+y+z}{2(x+y+z)} = \frac{1}{2}$

Từ $x + y + z = \frac{1}{2} \Rightarrow x + y = \frac{1}{2} - z$, $y + z = \frac{1}{2} - x$, $z + x = \frac{1}{2} - y$ thay vào đẳng thức ban đầu để tìm x.

Bài 7 : Tìm x, y, z biết $\frac{3x}{8} = \frac{3y}{64} = \frac{3z}{216}$ và $2x^2 + 2y^2 - z^2 = 1$

Bài 8 : Tìm x, y biết : $\frac{2x+1}{5} = \frac{4y-5}{9} = \frac{2x+4y-4}{7x}$

Chuyên đề 3: Vận dụng tính chất phép toán để tìm x, y

1. Kiến thức vận dụng :

- Tính chất phép toán cộng, nhân số thực
- Quy tắc mở dấu ngoặc, quy tắc chuyển vế

- Tính chất về giá trị tuyệt đối : $|A| \geq 0$ với mọi A ;

$$|A| = \begin{cases} A, & A \geq 0 \\ -A, & A < 0 \end{cases}$$

- Bất đẳng thức về giá trị tuyệt đối :

$|A| + |B| \geq |A + B|$ dấu '=' xảy ra khi $AB \geq 0$; $|A - B| \geq |A| - |B|$ dấu '=' xảy ra $A, B > 0$

$$|A| \geq m \Leftrightarrow \begin{cases} A \geq m \\ A \leq -m \end{cases} (m > 0) ; |A| \leq m \Leftrightarrow \begin{cases} A \leq m \\ A \geq -m \end{cases} \text{ (hay } -m \leq A \leq m) \text{ với } m > 0$$

- Tính chất lũy thừa của 1 số thực : $A^{2n} \geq 0$ với mọi A ; $-A^{2n} \leq 0$ với mọi A

$A^m = A^n \Leftrightarrow m = n$; $A^n = B^n \Rightarrow A = B$ (nếu n lẻ) hoặc $A = \pm B$ (nếu n chẵn)

$$0 < A < B \Leftrightarrow A^n < B^n ;$$

2. Bài tập vận dụng

Dạng 1: Các bài toán cơ bản

Bài 1: Tìm x biết

a) $x + 2x + 3x + 4x + \dots + 2011x = 2012.2013$

b) $\frac{x-1}{2011} + \frac{x-2}{2010} - \frac{x-3}{2009} = \frac{x-4}{2008}$

HD : a) $x + 2x + 3x + 4x + \dots + 2011x = 2012.2013$

$$\Rightarrow x(1 + 2 + 3 + \dots + 2011) = 2012.2013$$

$$\Rightarrow x \cdot \frac{2011 \cdot 2012}{2} = 2012.2013 \Rightarrow x = \frac{2 \cdot 2013}{2011}$$

b) Nhận xét : $2012 = 2011 + 1 = 2010 + 2 = 2009 + 3 = 2008 + 4$

Từ $\frac{x-1}{2011} + \frac{x-2}{2010} - \frac{x-3}{2009} = \frac{x-4}{2008}$

$$\Rightarrow \frac{(x-2012)+2011}{2011} + \frac{(x-2012)+2010}{2010} + \frac{(x-2012)+2009}{2009} = \frac{(x-2012)+2008}{2008}$$

$$\Rightarrow \frac{x-2012}{2011} + \frac{x-2012}{2010} + \frac{x-2012}{2009} - \frac{x-2012}{2008} = -2$$

$$\Rightarrow (x-2012)\left(\frac{1}{2011} + \frac{1}{2010} + \frac{1}{2009} - \frac{1}{2008}\right) = -2$$

$$\Rightarrow x = -2 : \left(\frac{1}{2011} + \frac{1}{2010} + \frac{1}{2009} - \frac{1}{2008}\right) + 2012$$

Bài 2 Tìm x nguyên biết

$$\text{a) } \frac{1}{1.3} + \frac{1}{3.5} + \frac{1}{5.7} + \dots + \frac{1}{(2x-1)(2x+1)} = \frac{49}{99}$$

$$\text{b) } 1 - 3 + 3^2 - 3^3 + \dots + (-3)^x = \frac{9^{1006} - 1}{4}$$

Dạng 2 : Tìm x có chứa giá trị tuyệt đối

- Dạng : $|x+a| = x+b$ và $|x+a| \pm |x+b| = x+c$

Khi giải cần tìm giá trị của x để các GTTĐ bằng không, rồi so sánh các giá trị đó để chia ra các khoảng giá trị của x (so sánh -a và -b)

Bài 1 : Tìm x biết :

$$\text{a) } |x-2011| = x-2012 \quad \text{b) } |x-2010| + |x-2011| = 2012$$

HD : a) $|x-2011| = x-2012$ (1) do VT = $|x-2011| \geq 0, \forall x$